

บทที่ 3

วิธีดำเนินงานวิจัย

เพื่อนำไปสู่การศึกษาและพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์จากใบหญ้าแฝก จะเริ่มต้นด้วย **ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ** คือเป็นการค้นหาการแปรรูปใบหญ้าแฝก ที่มีอยู่จริงโดยมีวิธีการรวบรวมข้อมูลสรุปเป็นภาคเอกสารเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และสังเคราะห์ เพื่อทำการออกแบบผลิตภัณฑ์จากใบหญ้าแฝก อนึ่งดังที่กล่าวไว้ในความเป็นมาและความสำคัญของปัญหายังประสงค์ที่จะศึกษาค้นคว้าการประเมินผลผลิตภัณฑ์จากใบหญ้าแฝก ดังนั้นจะต้องใช้ **ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ** ด้วยโดยผู้วิจัยได้ลำดับหัวข้อดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้วัดในการวิจัย
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การพัฒนาผลิตภัณฑ์
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย
- 3.6 ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร สถานที่จำหน่ายผลิตภัณฑ์จากใบหญ้าแฝก ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 2 แห่ง จำนวน 100 คน ผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชน จำนวน 3 กลุ่มเป็นผู้ผลิตที่มีประสบการณ์ทำงานไม่ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 3 ท่าน ผู้สนใจผลิตภัณฑ์เครื่องใช้และของตกแต่งบ้าน จำนวน 100 คน ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการออกแบบประเมินผลที่ได้จากการออกแบบผลิตภัณฑ์หัตถกรรม 3 ท่าน

3.1.1 ประชาชน

ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 100 คน เพื่อสอบถามให้ได้มาซึ่งความต้องการของผู้บริโภค โดยเป็นกลุ่มตัวอย่างแบบสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการจับฉลาก โดยเขียนชื่อสถานที่จำหน่ายของที่ระลึกและของตกแต่งบ้านในเขตกรุงเทพมหานครทั้งหมดเพื่อทำการจับ

ฉลาก จากนั้นใช้วิธีการสังเกตการณ์ เลือกชื่อของตกแต่งบ้านของผู้บริโภคที่เข้ามาเลือกชื่อของจากสถานที่จัดจำหน่าย 2 แห่ง ได้แก่

1. สถานที่จำหน่ายเครื่องใช้และของตกแต่งบ้าน INDEX LIVEVING MALL
2. สถานที่จำหน่ายเครื่องใช้และของตกแต่งบ้าน ตลาดนัดสวนจตุจักร

3.1.2 ผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชน จำนวน 3 กลุ่ม

แหล่งผลิตผลิตภัณฑ์จากใบหญ้าแฝก ที่มีชื่อเสียงโดยเป็นกลุ่มตัวอย่างแบบสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการจับฉลาก โดยเขียนชื่อกลุ่มผู้ผลิตผลิตภัณฑ์จากใบหญ้าแฝกทั้งหมด เพื่อทำการจับฉลากซึ่งให้ได้กลุ่มตัวอย่างจากนั้นทำการสังเกตการณ์และทดลองปฏิบัติการกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 3 กลุ่ม ได้แก่

1. **ผู้ผลิต** : คุณกองเหรียญ ปาบัตตา กลุ่มจักสานหญ้าแฝก 52 หมู่ 6 ตำบลป่าสัก กิ่งอำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดพะเยา 56110 โทร : 089 - 4304407
2. **ผู้ผลิต** : คุณลำดวน ธารณะ กลุ่มสตรีสหกรณ์นิคมบ้านก้อขาว 163 หมู่ 11 บ้านก้อขาว ตำบลทุ่งกล้วย กิ่งอำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดพะเยา 56110 โทร : 08-7183-1102, 0-5445-5153
3. **ผู้ผลิต** : คุณบัวตอม บุญแรง กลุ่มสตรีสหกรณ์ผลิตภัณฑ์หญ้าแฝก 181 หมู่ที่ 10 บ้านดอนไชย ตำบลเชียงแวง อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดพะเยา 56110 โทร : 09 6339360, 4304407

3.1.3 ผู้สนใจผลิตภัณฑ์เครื่องใช้และของตกแต่งบ้านจากใบหญ้าแฝก

ผู้สนใจผลิตภัณฑ์เครื่องใช้และของตกแต่งบ้านจากใบหญ้าแฝก จำนวน 100 คน โดยเป็นกลุ่มตัวอย่างแบบสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการจับฉลาก โดยเขียนชื่อสถานที่จัดจำหน่ายของตกแต่งบ้านในเขตกรุงเทพฯ ทั้งหมด แล้วทำการจับฉลากโดยได้สถานที่ คือ ตลาดนัดจตุจักร โดยใช้วิธีแจกแบบประเมินเพื่อให้ได้ข้อมูลถึงความพึงพอใจในรูปแบบผลิตภัณฑ์ของผู้บริโภค โดยผู้วิจัยนำตัวต้นแบบผลิตภัณฑ์ให้ผู้บริโภคทำการประเมิน

3.1.4 ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ

1. อาจารย์ประจำ พิทักษณา ตำแหน่งผู้ช่วยคณบดีฝ่ายบริหารและวางแผน คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

2. อาจารย์อภิรักษ์ ชุ่นไธสง ตำแหน่งเลขาธิการคณะเทคโนโลยี อาจารย์ประจำสาขาวิชา ออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

3. อาจารย์ศรีชญา เจริญเนตร ตำแหน่งอาจารย์ ประจำสาขาวิชาศิลปะการออกแบบหัตถอุตสาหกรรม คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ศูนย์ลำปาง)

3.2 เครื่องมือที่ใช้วัดในการวิจัย

เครื่องมือที่ผู้วิจัยใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ในขั้นตอนการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็นดังนี้

3.2.1 เพื่อศึกษาและพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์จากใบหญ้าแฝก

การศึกษาและพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์จากใบหญ้าแฝก โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ผู้ผลิตผลิตภัณฑ์หญ้าแฝกเกี่ยวกับการจัดจำหน่ายและรูปแบบที่ผลิตในปัจจุบัน จากนั้นผู้วิจัยได้นำรูปแบบเดิมจากใบหญ้าแฝกไปสอบถามประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครและ ผู้ที่สนใจผลิตภัณฑ์จากใบหญ้าแฝก แบบจับฉลากสถานที่ 2 แห่ง จำนวน 100 คน ใช้แบบสอบถามแบบปลายปิด เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลความคิดเห็นทางการนำหญ้าแฝกมาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์เครื่องใช้และของตกแต่งบ้าน ทั้งยังได้ข้อมูลความต้องการ ผลิตภัณฑ์ของตกแต่งบ้าน เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ต่อไป

3.2.2 เพื่อทดลองปฏิบัติการออกแบบผลิตภัณฑ์จากใบหญ้าแฝก

เมื่อได้ข้อมูลเกี่ยวกับการแปรรูปใบหญ้าแฝก นำมาประยุกต์ร่วมกับผลิตภัณฑ์ เพื่อให้ได้ชิ้นงานที่เหมาะสม สวยงามผู้วิจัยใช้แบบประเมินกับผู้เชี่ยวชาญทางด้านการออกแบบ แบ่งเป็น 2 ชุดประเมิน ดังนี้

ชุดที่ 1 แบบประเมินความสวยงามที่มีความเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์จากใบหญ้าแฝก เกณฑ์ในการคำนึง ดังนี้

- a. ด้านความเหมาะสมของผลิตภัณฑ์
- b. ด้านความสวยงาม

ชุดที่ 2 แบบประเมินการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากใบหญ้าแฝก

- 1.ความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอย
- 2.ความเหมาะสมกับวัสดุและกรรมวิธีการผลิต
- 3.ราคากับความสวยงาม

ทั้ง 2 ชุดแบบประเมินมีระดับและเกณฑ์ในการพิจารณาค่าเฉลี่ยระดับความเหมาะสม แบ่งออกเป็น 5 ระดับดังนี้ (ธีรยุทธ พึ่งเที่ยร. 2543: 39)

5	หมายถึง มีลักษณะการใช้งานที่อยู่ในระดับดีที่สุด
4	หมายถึง มีลักษณะการใช้งานที่อยู่ในระดับดี
3	หมายถึง มีลักษณะการใช้งานที่อยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง มีลักษณะการใช้งานที่อยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง มีลักษณะการใช้งานที่อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.2.3 เพื่อประเมินสรุปผลผลิตภัณฑจากใบหญ้าแฝกจำนวน 1 ชุด

หลังจากจัดทำต้นแบบ ผลิตภัณฑจากใบหญ้าแฝก จัดทำแบบประเมินผลวัดระดับความคิดเห็นของผู้บริโภค หลักเกณฑ์ในการวัดความคิดเห็น ดังนี้

1.ประโยชน์ใช้สอยทางกายภาพ (Practical Function) พิจารณาจาก

- 1.1 ความสะดวกง่ายดายในการใช้งาน
- 1.2 ความเหมาะสมถูกต้องตามสรีระของผู้ใช้
- 1.3 ความปลอดภัย
- 1.4 การบำรุงรักษา
- 1.5 ความแข็งแรงทนทาน

2.ความงาม (Aesthetic Function) พิจารณาจาก

- 2.1 ความงามในการจัดองค์ประกอบ
- 2.2 ความมีคุณค่า-ราคา
- 2.3 ความน่าสนใจของผลิตภัณฑ

เกณฑ์ในการพิจารณาค่าเฉลี่ยระดับความเหมาะสม แบ่งออกเป็น 5 ระดับดังนี้ (ธีรยุทธ พึ่งเที่ยร. 2543: 39)

5	หมายถึง มีลักษณะการใช้งานที่อยู่ในระดับดีที่สุด
4	หมายถึง มีลักษณะการใช้งานที่อยู่ในระดับดี
3	หมายถึง มีลักษณะการใช้งานที่อยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง มีลักษณะการใช้งานที่อยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง มีลักษณะการใช้งานที่อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ทำการเก็บข้อมูลในการสังเกตการณ์ลงในสมุดบันทึก ด้วยการถ่ายภาพ ช่วยในการบันทึกข้อมูลมาสรุปและจัดหมวดหมู่ตามลำดับดังนี้

1. แบบสอบถามประชาชน จังหวัดพะเยาและกรุงเทพฯแบบจับฉลาก ชื่อสถานที่เพื่อตอบแบบสอบถามโดยได้สถานที่ 2 แห่ง จำนวน 100 คน ใช้แบบสอบถามแบบปลายเปิดเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลความคิดเห็น ทั้งยังได้ข้อมูลความต้องการเพื่อนำมาใช้ในการออกแบบ และแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อได้มาซึ่งข้อเสนอแนะของข้อมูลเพื่อนำมาศึกษาและพัฒนา ประยุกต์ร่วมกับผลิตภัณฑ์จากใบหญ้าแฝก

2. ได้ข้อมูลผลิตภัณฑ์จากใบหญ้าแฝกแต่ละรูปแบบ นำมาประยุกต์ร่วมกับผลิตภัณฑ์จากใบหญ้าแฝก เพื่อให้ได้ชิ้นงานที่เหมาะสม สวยงามผู้วิจัยใช้แบบประเมิน กับผู้เชี่ยวชาญ ทางด้านการออกแบบ จำนวน 3 ท่าน และผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชน 3 ท่าน

3. หลังจากจัดทำต้นแบบผลิตภัณฑ์ของตกแต่งบ้านจัดทำแบบประเมินวัดระดับความคิดเห็นของกลุ่มเป้าหมายเพื่อทดสอบตลาดก่อนที่จะวางจำหน่ายต่อไป เมื่อได้ข้อมูลตามวัตถุประสงค์แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์แยกแยะและเขียนรายงานสรุปผล

3.4 การพัฒนาผลิตภัณฑ์

1. ทำการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นในการทำงานวิจัย เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับงานวิจัย สอบถามประชาชนในจังหวัดพะเยาและกรุงเทพฯ เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวข้องกับความต้องการของผู้บริโภค

2. ทำการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นในการทำงานวิจัย เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับงานวิจัย และทำการเข้าพบกลุ่มผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชนทำความเข้าใจกับชุมชน สัมภาษณ์กลุ่มและรายบุคคลเพื่อเก็บข้อมูลผลิตภัณฑ์

3. ประมวลผลสภาพปัญหาและความต้องการ การพัฒนาผลิตภัณฑ์จากใบหญ้าแฝกที่เป็นกลุ่มเป้าหมายทั้ง 1 ชุด ผลิตภัณฑ์

4. วิเคราะห์ปัญหาของผลิตภัณฑ์ที่มีอยู่เดิมเพื่อนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์สังเคราะห์เปรียบเทียบความเป็นไปได้ในการออกแบบ

5. ออกแบบผลิตภัณฑ์ของตกแต่งบ้าน ทั้ง 3 แบบ ทำการประเมินครั้งที่ 1

6. ออกแบบผลิตภัณฑ์ของตกแต่งบ้านทั้ง 3 แบบ ทำการประเมินครั้งที่ 2

7. จัดทำต้นแบบผลิตภัณฑ์จากใบหญ้าแฝก

8. ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริโภคเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์จากใบหญ้าแฝก

9. วิเคราะห์และสรุปความคิดเห็น ของผู้ที่มีความสนใจใน ผลลัพธ์จากใบหญ้า
 แฝก ทั้ง 1 ชุด ผลลัพธ์

10. สรุปผลการดำเนินงาน และรายงานผลการดำเนินงาน

3.5 การวิเคราะห์และสถิติที่ใช้ในการวิจัย

ในการทำวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลด้านเอกสารและงานวิจัย โดยเป็นการวิเคราะห์ที่ใช้หลักทฤษฎี
 เหตุผลมานำเสนอในรูปแบบการบรรยายเพื่อหาความจริงและความคิดเห็นใน การศึกษาและ
 พัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ จากใบหญ้าแฝก

2. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมิน ที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบและ
 ผู้ใช้ เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนา ผลิตภัณฑ์ จากใบหญ้าแฝกโดยวิเคราะห์
 ตามลำดับดังนี้

1. ตรวจสอบแบบประเมินที่ผ่านการกรอกครบถ้วน
3. การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติดังต่อไปนี้
  1. ค่าความถี่และค่าร้อยละ
  2. ค่าเฉลี่ย (Mean)
  3. ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ขั้นตอนดำเนินการวิจัย

